

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

 Λιδαγμένο κείμενο από το πρωτότυπο

ΠΛΑΤΩΝΟΣ Πολιτεία, 519C -520A

Ἡμέτερον δὴ ἔργον, ἣν δ' ἐγὼ, τῶν οἰκιστῶν τὰς τε βελτίστας φύσεις ἀναγκάσαι ἀφικέσθαι πρὸς τὸ μάθημα ὃ ἐν τῷ πρόσθεν ἔφαμεν εἶναι μέγιστον, ἰδεῖν τε τὸ ἀγαθόν καὶ ἀναβῆναι ἐκείνην τὴν ἀνάβασιν, καὶ ἐπειδάν ἀναβάντες ἰκανῶς ἴδωσι, μὴ ἐπιτρέπειν αὐτοῖς ὃ νῦν ἐπιτρέπεται.

Τὸ ποῖον δὴ;

Τὸ αὐτοῦ, ἣν δ' ἐγὼ, καταμένειν καὶ μὴ ἐθέλειν πάλιν καταβαίνειν παρ' ἐκείνους τοὺς δεσμώτας μηδὲ μετέχειν τῶν παρ' ἐκείνοις πόνων τε καὶ τιμῶν, εἴτε φαυλότεραι εἴτε σπουδαιότεραι.

Ἐπειτ', ἔφη, ἀδικήσομεν αὐτοὺς, καὶ ποιήσομεν χειρόν ζῆν, δυνατόν αὐτοῖς ὄν ἄμεινον;

Ἐπελάθου, ἣν δ' ἐγὼ, πάλιν, ὦ φίλε, ὅτι νόμῳ οὐ τοῦτο μέλει, ὅπως ἐν τι γένος ἐν πόλει διαφερόντως εὖ πράξει, ἀλλ' ἐν ὅλῃ τῇ πόλει τοῦτο μηχανᾶται ἐγγενέσθαι, συναρμόττων τοὺς πολίτας πειθοῖ τε καὶ ἀνάγκῃ, ποιῶν μεταδιδόναι ἀλλήλοις τῆς ὠφελίας ἣν ἂν ἕκαστοι τὸ κοινόν δυνατοὶ ὧσιν ὠφελεῖν καὶ αὐτὸς ἐμποιῶν τοιούτους ἄνδρας ἐν τῇ πόλει, οὐχ ἵνα ἀφιῆ τρέπεσθαι ὅπῃ ἕκαστος βούλεται, ἀλλ' ἵνα καταχρῆται αὐτὸς αὐτοῖς ἐπὶ τὸν σύνδεσμον τῆς πόλεως.

Ἀληθῆ, γάρ, ἔφη ἐπελαθόμεν γάρ.

Σκέψαι τοίνυν, εἶπον, ὦ Γλαύκων, ὅτι οὐδ' ἀδικήσομεν τοὺς παρ' ἡμῖν φιλοσόφους γιγνομένους, ἀλλὰ δίκαια πρὸς αὐτούς ἐροῦμεν, προσαναγκάζοντες τῶν ἄλλων ἐπιμελεῖσθαι τε καὶ φυλάττειν.

- A.** Από το κείμενο που σας δίνεται να μεταφράσετε το απόσπασμα :
«Ἐπελάθου, ἣν δ' ἐγὼ, ... σύνδεσμον τῆς πόλεως».

Μονάδες 10

- B.** Να απαντήσετε στα παρακάτω ερωτήματα :

B1. Γιατί ο Σωκράτης θεωρεῖ δίκαιο τον εξαναγκασμό των φιλοσόφων να φροντίζουν τους άλλους;

Μονάδες 15

B2. Ποιος είναι ο σκοπός του νόμου κατά τον Πλάτωνα; Πώς διαγράφονται οι σχέσεις των πολιτών μεταξύ τους και μεταξύ αυτών και του νόμου στο κείμενο;

Μονάδες 15

B3. Πότε και σε ποιο χώρο ίδρυσε ο Πλάτωνας την Ακαδημία του; Ποια μαθήματα διδάσκονταν σ' αυτήν;

Μονάδες 10

B4. Να βρείτε τις λέξεις του πρωτοτύπου που εμφανίζουν ετυμολογική συγγένεια με τις ακόλουθες λέξεις της αρχαίας ελληνικής:

έφαρμοστής, πάγχρηστος, ικέτης, βλασφημία, άληθής, αυτόφωρος, άνειμένως, άπιστώ, προφυκακίς, τροπαίον.

Μονάδες 10

 Αδίδακτο κείμενο

Δημοσθένους Κατὰ Φιλίππου Β', 12

Οἶδεν οὖν ἀμφοτέρους ἰδίᾳ τὸ λυσιτελοῦν ἀγαπήσοντας, οὐχ ὅ τι συνοίσει κοινῇ τοῖς Ἕλλησι σκεψομένους. Ἦγεῖτ' οὖν, εἰ μὲν ὑμᾶς ἔλοιτο, φίλους ἐπὶ τοῖς δικαίοις αἰρήσεσθαι, εἰ δ' ἐκείνοις προσθεῖτο, **συνεργούς** ἔξιν τῆς αὐτοῦ **πλεονεξίας**. Διὰ ταῦτ' ἐκείνους ἀνθ' ὑμῶν καὶ τότε καὶ νῦν αἰρεῖται· οὐ γάρ δὴ τρηῖρεις γε ὄρᾳ πλείους **αὐτοῖς** ἢ ὑμῖν οὔσας· οὐδ' ἐν μὲν τῇ μεσογείᾳ τινὰ ἀρχὴν εὔρηκε, τῆς δ' ἐπὶ τῇ θαλάττῃ καὶ τῶν ἐμπορίων ἀφέστηκεν· οὐδ' ἀμνημονεῖ τοὺς λόγους οὐδὲ τὰς ὑποσχέσεις ἐφ' αἷς τῆς εἰρήνης ἔτυχεν.

- **τὸ λυσιτελοῦν** = η ωφέλεια, το συμφέρον.
- **προστίθεμαι** = προσεγγίζω, προσεταιρίζομαι / συμφωνώ.

- **ἀρχή ἐν τῇ μεσογείᾳ** = στρατηγική θέση στο εσωτερικό της χώρας.
- **τὸ ἐμπόριον** = εμπορικό λιμάνι.

Γ. Να μεταφράσετε το παραπάνω κείμενο.

Μονάδες 20

Γ. 1. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

- α. **ὅτι** τη δοτική ενικού στο ίδιο γένος
αὐτοῦ την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό
πλείους τον ίδιο τύπο στο θετικό βαθμό
τὰς ὑποσχέσεις την κλητική ενικού

Μονάδες 4

- β.
- οἶδεν** το γ' πληθυντικό υποτακτικής Ενεστώτα
- συνοίσει** το απαρέμφατο Παρακειμένου στη φωνή που βρίσκεται
- προσθεῖτο** το β' ενικό προστακτικής του ίδιου χρόνου στην άλλη φωνή
- ἔξιν** το α' ενικό ευκτικής Αορίστου στη φωνή που βρίσκεται
- ὄρα** το β' πληθυντικό οριστικής Παρατατικού στην άλλη φωνή
- ἔτυχεν** το α' πληθυντικό οριστικής Μέλλοντα.

Μονάδες 6

Γ.2.α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις ακόλουθες λέξεις του κειμένου :
ἀγαπήσοντας, συνεργούς, τῆς πλεονεξίας, αὐτοῖς.

Μονάδες 4

β. «Ἠγεῖτ' οὖν, εἰ δ' ἐκείνοις προσθεῖτο, συνεργούς ἔξιν τῆς αὐτοῦ πλεονεξίας»: Να αναγνωρίσετε το εἶδος του υποθετικού λόγου.

Μονάδες 6

Τύχη ἀγαθῆ!!!

Ο Ρ Ο Σ Η Μ Ο Π Ε Ι Ρ Α Ι Α - Κ Ε Ρ Α Τ Σ Ι Ν Ι Ο Υ

Ρένα Σαρμπάνη